

Mis on riiklik statistika ja kuidas seda tehakse?

Mis on riiklik statistika?

Riiklik statistika on avalik teave, mis on tehtud ühiskonna huvides ja maksumaksja raha eest riikliku või Euroopa Liidu statistikaprogrammi raames. Riiklik statistika on kõikidele võrdselt kättesaadav ning võimaldab selle tarbijatel teha elus või äris vajalikke otsuseid. Riiklik statistika on kooskõlas rahvusvaheliste klassifikaatorite ja meetoditega ning vastab erapooletuse, usaldusväärsuse, asjakohasuse, tasuvuse, konfidentsiaalsuse ja läbipaistvuse põhimõttele. Euroopa Liidus on riikliku statistika kvaliteediraamistik koondatud [Euroopa statistika tegevusjuhisesse](#).

Eestis on kaks riikliku statistika tegijat – Statistikaamet ja Eesti Pank.

Kõigepealt on küsimus

Inimene on alati olnud uudishimulik, see on tema mõistuse ja mõistuspärase käitumise arengu alus. Suur hulk küsimusi algab sõnadega „kui palju“. Tänapäeval adresseeritakse sellised küsimused sageli Statistikaametile.

- Kui palju on N maakonnas lapsi, kes järgmisel aastal kooli lähevad?
- Kui palju on leibkondi, kus kooselavad partnerid ei ole ametlikult abielus?
- Mitu tundi ööpäevas magab Eesti inimene?
- Mis toodangut ja kui palju Eestis eksporditakse/importitakse?
- Kui palju teenivad inimesed keskmiselt kuus Valgamaal, Ida-Virumaal, Eestis kokku?

Kui on tegemist suurt avalikku huvi pakkuva küsimusega, tuleb selgitada, kust leida vastus. Väga sageli leiab selle Statistikaameti veebilehelt tasuta [statistika andmebaasist](#). Sealt saab vastuse ka kõikidele eespool esitatud küsimustele. Statistikaamet kogub tarbijatelt regulaarselt tagasisidet, mis infot ühiskonnas vajatakse. Statistika suurimad tarbijad on riigiasutused, tegevusalaliidud, teadus- ja haridusasutused ning omavalitsusliidud. Kui küsimus on oluline paljudele inimestele ja huvirühmadele ning selle kohta andmeid ei ole, tuleb hakata seda uurima ja vajalikke andmeid koguma – tuleb täiendada olemasolevat uuringut või algatada uus statistikatöö.

Uuringu ettevalmistamine (Statistika põhiprotsessi etapp: 1. Vajaduste täpsustamine; 2. ja 3. Tootmissüsteemi disain ja teostus)

Euroopa Liidus on hulk uuringuid, mida tehakse ühise programmi ja metoodika alusel enam-vähem samal ajal. Need võimaldavad teha selgeks inimeste elus toimuvad ühised suundumused ja arengud, aga selgitada välja ka Euroopa riikide eripära, riike võrrelda ja järjestada. Ka Eestis tehakse mitut Euroopa Liidus ühtsetel alustel korraldatavat uuringut, näiteks tööjõu-uuring, infotehnoloogia ettevõtetes, innovatsiooniuuring ja sotsiaaluuring.

Lisaks perioodiliselt toimuvatele uuringutele algatatakse ka uusi. Näiteks korraldab Statistikaamet koostöös Sotsiaalministeeriumiga tööelu uuringut. Tööelu eri külgi uuritakse nii tööandjate kui ka töövõtjate vaatenurgast, samuti uuritakse rahulolu töö ja töötingimustega.

Tänapäeval on huvipakkuv info tihti juba osaliselt või täielikult kogutud mõnda riiklikku andmekogusse. Statistika tegemisel on eesmärk kasutada võimalikult palju juba olemasolevat teavet, sealhulgas ka riiklike andmekogude infot. Rahvastikuregistri, äriregistri, Eesti hariduse infosüsteemi, ehitisregistri ja paljude teiste andmekogude andmeid kasutatakse statistika tegemisel pidevalt.

Järjest enam pakub huvi automaatprotsesside käigus tekkiva info, näiteks mobiilpositsioneerimise andmete, sotsiaalvõrgustiku info, satelliitpiltide kasutamine statistika tegemisel. Selliseid andmehulki nimetatakse tohutu mahu tõttu suurandmeteks. Praegu on suurandmete kasutamise üheks näiteks

mobiilpositsioneerimise andmete pealt arvutatud turismistatistika, mis on kättesaadav Eesti Panga veebilehel.

Kui uuritavate tunnuste seas on hinnangud (näiteks rahulolu) või info, mida ei ole võimalik saada ühestki andmebaasist, on paratamatult vaja inimesi või majandusüksusi küsitleda.

Uuringu ettevalmistamine koosneb tüüpiliselt järgmistest omavahel tihedalt seotud osadest:

- eesmärkide sõnastamine;
- allikate fikseerimine – mil määral saab kasutada (registrites) olemasolevaid või varasemate või lähitulevikus kavandavate uuringute käigus kogutavaid andmeid;
- küsimustiku väljatöötamine;
- andmekogumismeetodi määramine;
- valimi moodustamine;
- andmetöötlusprogrammi koostamine ja läbimõtlemine;
- väljundi vormi määramine;
- ajakava ja ressursside (raha ja tööjõud) hindamine.

See, mida soovitakse teada saada (uurimisküsimused), peab kajastuma küsimustikus ja seda peab arvestama nii andmete töötlemisel kui ka väljundi kavandamisel. Kõige olulisem piiraja uuringu kavandamisel on aga ressurss – iga küsimustikku lisatud küsimus ja valimisse lisanduv objekt teeb uuringu kallimaks ja vastajale ajaliselt koormavamaks.

Küsimustiku loomine

Küsimustiku loomine on uuringu ettevalmistamise töomahukamaid etappe. Küsimustike loomise kõige olulisemad põhimõtted on järgmised.

- Küsimusi peab olema nii palju, kui vaja, ja nii vähe, kui võimalik.
- Iga küsimus peab olema seotud uurimisküsimusega ja kajastuma väljundis, muidu on see liigne.
- Kui aluseks on teises riigis välja töötatud küsimustik, tuleb iga küsimuse puhul kontrollida, kes see sobib meie keskkonda.
- Küsimused ja vastusevariandid peavad olema sõnastatud lihtsas ja arusaadavas (võimalikult kõnekeelelähedases, ent korrektses) keeles.
- Küsimustikku ei ole otstarbekas paigutada palju etteantud vastusevariantideta küsimusi, sest nende töötlemine ja analüüsimine on töomahukas; samas annab selliste küsimuste lisamine sageli olulist lisateavet.
- Uurimistulemuste täpsus ja usaldusväärsus ei sõltu kuigivõrd kasutatava skaala pikkusest (5, 7, 10, 100 jaotist), seetõttu on eelistatav kasutada võimalikult lühikest skaalat. Samuti on soovitatav piirduda küsimustiku sees ühe skaalaga.

Andmekogumisviisi valik

Andmekogumismeetodi valikul tuleb võtta arvesse, kellelt infot küsime ja mis laadi infot teada tahame.

Isikute küsitlemise viisid on aja jooksul täienenud, kuid siiani ei ole kõrvale jäetud ka **klassikalist silmast silma intervjuud**, mis tänapäeval tehakse enamasti sülearvuti abil – küsitleja sisestab intervjuu käigus vastused arvutisse. Et silmast silma küsitlemine on ajamahukas ja kallis töö, püütakse sageli selleta läbi saada. Järjest enam kasutatakse andmekogumiseks **telefoniintervjuud**, mille puhul küsitletav ja küsitleja ei kohtu, ja **veebiküsitlust**, mis tähendab iseseisvalt ankeedi täitmist veebis. Enamasti annab parima tulemuse mitme meetodi kombineerimine. Näiteks oli Euroopa terviseuuringus osalenutel võimalik ühe kuu jooksul vastata veebiküsimustikule. Neile, kes seda ei teinud, tuli küsitleja koju silmast silma intervjuud tegema.

Enamik majandusüksuste uuringutest tehakse veebiküsitlusena, sest selline andmekogumisviis on vastajale kõige mugavam. Tihti on majandusüksuste ankeedis küsimusi, millele vastamine nõuab ettevõtte infosüsteemidest või paberdokumentidest vastuse otsimist või on teadmus mitme töötaja käes. Paindlik ajakasutus on veebiküsitluse suuremaid eeliseid teiste andmekogumisviiside ees.

Üldkogum ja valim (Statistika põhiprotsessi etapp: 4. Andmete kogumine)

Uurimisülesande püstitamisel määratakse täpselt üldkogum ehk isikute või objektide hulk, mille või kelle kohta soovitakse järeldusi teha. Valikuuringu puhul kõiki üldkogumi objekte ei uurita, vaid valitakse nende hulgast välja osa – valim, mille põhjal tehakse järeldusi üldkogumi kohta. Nii esindab iga valimisse sattunud isik või majandusüksus tervet hulka sarnaseid isikuid või majandusüksusi. See asjaolu paneb valimisse sattunule eriti suure vastutuse, sest kui ta vastamata jätab, võib uuringu tulemuse kasutaja teha valesid järeldusi või ei saa neid üldse teha. Valimi võtmisel tuginetakse valikuuringuteooriale, mis põhineb tõenäosusteoorial. Et niisugusel viisil on võimalik saada usaldusväärseid tulemusi, veendusid statistikud sadakond aastat tagasi.

Enne valimi võtmist pannakse paika valimi suurus ehk maht. Valimi mahu määramisel tuleb arvestada uuringu eesmärkide – kui võrreldavad osavalimid on liiga väiksed, on suur tõenäosus, et esitatud küsimusele ei saa piisava kindlusega vastata – ja olemasolevate ressurssidega.

Kui uuringu ettevalmistav etapp on lõppenud, saab asuda andmeid koguma. Andmete kogumine on kõige kallim ja aeganõudvam etapp. Kui andmekogumine ebaõnnestub, sest uuringus osalejad ei vasta või on nende vastused ebaloogilised, ei tule tervest uuringust midagi välja, sest usaldusväärsete andmeteta ei saa ka usaldusväärseid tulemusi. Mittevastamise vähendamiseks saadetakse küsitluses osalejatele meeldetuletuskirju, tehniliste probleemide korral aitab Statistikaameti klienditugi. Sisestusvigade vältimiseks on aga ankeeti lisatud kontrollid, mis juhivad sisestaja tähelepanu vastuoludele ja võimalikele vigadele juba küsimustiku täitmise käigus.

Andmetöötlus (Statistika põhiprotsessi etapp: 5. Andmetöötlus)

Kogutud andmed ei ole siiski veel valmis analüüsiks ja järelduste tegemiseks. Andmete analüüsiks ettevalmistamine on oluliselt kiirenenud tänu tehnika arengule ja andmekogumise programmidesse lisatud kontrollidele, mis ei luba ankeedile anda loogiliselt vastuolulisi vastuseid (näiteks ei saa 17-aastane vastaja olla kõrgharidusega). Ka andmete kodeerimine on suuresti elektroonselt teostatav.

See kõik ei tähenda, et elektroonselt kogutud andmed oleksid alati viimse üksikasjani korrektsed – iga inimene, kel on andmetega tegemist olnud, teab, et trükikurat, kes on kaval kirjateksti pugema, on sama leidlik ka andmestike puhul. Niisuguseid salavigu avastatakse keeruliste kontrollide rakendamisel ning teiste allikatega võrdlemisel, kuid juhtub sedagi, et viga jääbki avastamata või avastatakse hoopis hiljem. Suure osa andmetöötlustööst teevad tänapäeval arvutid, kuid kõik kontrollid ja mudelid, mida arvutid andmete peal jooksutavad, tuleb ikka inimestel välja mõelda ja programmeerida. Nii on andmetöötlusvõimsuste suurenemine toonud kaasa ühelt poolt töö lihtsustumise (arvuti jõuab rohkem ja kiiremini andmeid töödelda), kuid teiselt poolt andnud võimaluse mõelda välja üha rohkem ja keerulisemaid kontrolle ja mudeleid (muutnud andmetega töötava inimese töö keerukamaks ja põnevamaks).

Imputeerimine

Andmestike puhul on suur probleem andmelünk või tühik, mis segab andmetöötlust eriti siis, kui soovitakse rakendada keerukamaid mudeleid. Puuduvate väärtuste asendamiseks kasutatakse mitmesuguseid **imputeerimise** meetodeid, mille põhiidee on see, et mingi objekti puuduv väärtus asendatakse väärtusega, mis on võimalikult sarnaste objektide samal tunnusel. Seejuures tuleb tõdeda, et kuigi imputeerimine põhimõtteliselt uut infot andmestikku ei lisa, teeb ta selle paremini kasutatavaks.

Andmete laiendamine üldkogumile

Kuigi analüüsi aluseks on valimi andmed, on järeldusi tarvis teha üldkogumi ehk uuritava sihtgrupi kohta. Näiteks tehakse Eesti tööjõu-uuringule vastanute põhjal järeldusi kogu Eesti tööealise (15–74-aastased) rahvastiku kohta ja majandusüksuste palgaaruandele vastanute põhjal kõikide uuritaval perioodil majanduslikult aktiivsete üksuste kohta. Et valimi andmeid saaks kasutada üldkogumi kohta, tuleb igale valimi objektile arutada kaal ehk laiendustegur. Valimiobjekti kaal näitab, mitut sarnast üldkogumi objekti see valimiobjekt esindab. Kaalu arvutamisel lähtutakse valimi moodustamise viisist ning seda võidakse korrigeerida andmekogumise ja andmetöötluse käigus saadud infoga. Valimiobjekti kaal on alati üks või ühest suurem arv. Majandusüksuse uuringutes on tihti suurte üksuste kaal üks, sest nad on Eesti tingimustes piisavalt eripärased ja neile sarnaseid üksusi üldkogumis ei leidu.

Statistika arvutamine (Statistika põhiprotsessi etapp: 6. Statistiline analüüs)

Andmekogumise käigus saadud info tuleb teisendada selliseks, et saaks vastata uuringu alguses esitatud küsimustele. Üsna sageli arvutatakse kogutud andmete pealt keskvärtusi (keskmine brutokuupalk) või kogusummasid (töötute koguarv), aga ka mitmesuguseid indekseid. Hinnaindeksid näitavad hindade arengut ajas, näiteks ekspordihinnaindeks näitab eksporditud kaupade hindade muutust. Kõige mahukam arvutus, kus pannakse kokku eri valdkondade statistika, tehakse aga sisemajanduse koguprodukti kokkupanemisel.

Kvaliteedinäitajad

Avaldatud statistika kvaliteedi hindamisel lähtutakse viiest põhimõttest: asjakohasus, täpsus ja usaldusvärsus, ajakohasus ja õigeaegsus, sidusus ja võrreldavus, kättesaadavus ja selgus.

Täpsuse ja usaldusvärsuse mõõtmiseks on palju kvaliteedinäitajaid, neist olulisemad on standardviga ja variatsioonikordaja. Valimi pealt arvutatud kogusummad ja keskvärtused on hinnangud tegelikele kogusummadele ja keskvärtustele, mida me üldjuhul ei tea, kui me just ei küsitle kõiki üldkogumisse kuuluvaid objekte. Hinnangu lähedust tegelikule suurusele näitab hinnangu standardviga ja/või variatsioonikordaja. Mida väiksemad need on, seda täpsem on arvutatud hinnang. Statistika kvaliteedinäitajad on veel vastamismäär, imputeerimismäär, ala- ja ülekaetusest tingitud nihe.

Uuringutulemuste esitamine. Tabelid

Kui andmed on käes, tuleb pöörduda tagasi algusesse ja hakata otsima vastuseid esitatud küsimustele.

Elektroniliselt esitatakse tavaliselt üsna mitu tunnust ühes tabelis, mis on mugav selle poolest, et vastavalt vajadusele võib leida sobiva tunnuse, tunnustepaari või tunnustekomplekti jaotuse. Kui näiteks ühes tabelis on inimese vanuse, soo, rahvuse ja sünnimaakonna andmed, on võimalik vaadata iga tunnuse jaotust eraldi, iga tunnustepaari jaotust (näiteks soo ja rahvuse jaotus), iga tunnustekolmiku jaotust (näiteks soo-vanuse-sünnimaakonna jaotus) ja lõpuks ka kõigi nelja tunnuse ühisjaotust, kokku 15 tabelit. Ühte mitmetunnuselisse algtabelisse võib rohkemgi tunnuseid koondada, nii on tehtud näiteks rahvaloenduse andmete puhul, kuid piiri seab ette küsitelavate arv. Mida rohkem tunnuseid on ühes tabelis, seda rohkem tekib tabelisse lahtreid ja seda vähem jääb igasse lahtrisse objekte ning juhtub ka nii, et lahtrid jäävad täiesti tühjaks. Samas saab mitmetunnuselise tabeli korral teha kiiresti mitmesuguseid päringuid, mida väiksemad tabelid ei võimalda.

Statistika avaldamisel peab Statistikaamet tagama, et tabelites esitatud info ei võimaldaks ühtegi majandusüksust, isikut vm objekti tuvastada. Tuvastamise vältimiseks on erinevaid matemaatilisi meetodeid. Kõige lihtsam on tuvastamist võimaldava lahtri ja sellega seotud lahtrite sisu n-ö kinni katta, see toob aga kaasa infokao. Infokadu aitab vältida näiteks ümardamise meetod, mida kasutati 2011. aasta rahvaloenduse andmete avaldamisel. Ümardamise meetodi korral tuvastamist võimaldavate lahtrite sisu ei kaeta kinni, vaid tegelik sisu asendatakse ümardatud väärtusega.

Mudelid

Suur osa uuringutulemustest esitataksegi jaotuste ja tabelite kujul, kuid mõnikord minnakse analüüsiga edasi ja rakendatakse keerukamaid statistikameetodeid. Üha enam kasutatakse statistikatöodes **mudeleid**. Mudelid aitavad leida seoseid ja põhjusi. Näiteks võib küsida, missugused tunnused/asjaolud mõjutavad sissetuleku suurust. Oletatavaid tegureid (seletavaid tunnuseid) on üsna palju: sugu, vanus, elukoht, haridustase jne. Regressioonanalüüsi rakendamine aitab välja selgitada, millised tunnused aitavad tegelikult seletada sissetuleku suurust. Tõenäosuste ennustamiseks või hindamiseks kasutatakse logistilist regressioonanalüüsi, näiteks hinnatakse tõenäosust, et mingi isik kuulub püsielanike hulka.

Suhteliselt keerukaid mudeleid kasutatakse **aegridade** analüüsimiseks. Kui vaadata keskmise palga muutumist aasta jooksul, ilmneb, et igal aastal on keskmine palk esimeses ja kolmandas kvartalis väiksem kui teises ja neljandas kvartalis, sellist omapära (mille põhjuseks on nt suvised puhkused) nimetatakse sesoonsuseks ja seda tuleb aegridade analüüsimisel arvesse võtta.

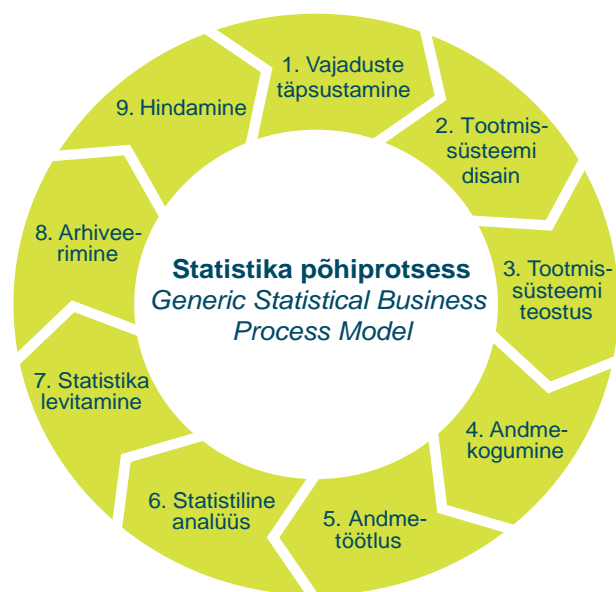
Tulemuste avaldamine (Statistika põhiprotsessi etapp: 7. Statistika levitamine)

Paberiajastu

Riikliku statistika avaldamine tähendab statistika avalikkusele kättesaadavaks tegemist. Analüüsimisel on mõtet üksnes siis, kui analüüsitulemused jõuavad tarbijani. Veel mõne kümnendi eest oli peamine statistilise teabe edastaja paber – paberile trükiti nii tabelid ja joonised kui ka nende sisu seletavad ja kommenteerivad analüüsid. Kindlasti oli levivahendite seas ka suuline sõna – teaduslik või populaarne loeng, mida viimase poolsajandi jooksul on toetanud elektrooniline meedia.

Statistika arvutis ja taskus

Tänapäeval on analüüsitulemuste edastamisvõimaluste hulk oluliselt suurenenud. Pretsedenditult esikohal on elektrooniline levi. Elektroonsete tabelite ja jooniste eeliseks on interaktiivsus, mis tähendab, et tarbija saab niihästi tabeleid valida kui ka diagramme kujundada vastavalt oma huvile ja vajadustele. Elektroonselt esitatavad tekstid on märgatavalt kahandanud trükitekstide hulka, kuid pole siiski raamatuid ja ajakirju päris välja tõrjunud, vaid need pigem sisukamaks ja kompaktsemaks muutunud – paberit ei kasutata enam pelgalt tabelite trükkimiseks, nagu veel paarkümmend aastat tagasi. Väga oluline täiendus senisele ruumistatistikale on paljukihiliste interaktiivsete kaartide esitamise võimalus. Statistika käib tänapäeva inimesega kõikjal kaasas, see pesitseb tema taskutelefoni nutirakenduses „Eesti statistika“ ja aitab majanduses ning ühiskonnas orienteeruda, nagu GPS on toeks orienteerumisel reaalses ruumis.

Faktileht

Andmekogumine

- Statistikaamet korraldab aastas ligi 200 statistikatööd, millest kaks kolmandikku tugineb täielikult või osaliselt administratiivsetel andmetel (registritel).
- Uuringute valimites on aastas ligi 90 000 andmeesitajat, kellest ligikaudu pool on majandusüksused ja pool isikud. Uuringu andmete esitamine on majandusüksustele kohustuslik, isikutele vabatahtlik.
- Aastas kogub Statistikaamet ligikaudu 420 000 aruannet, s.t tööpäevas keskmiselt 1700.
- Andmeid kogutakse ligikaudu 150 aruandega, millest 140 saab esitada veebikeskkonnas eSTAT, ülejäänud 10 paberil või silmast silma intervjuuna.
- Ligi poolte eSTATi aruannete puhul kasutatakse eeltäitmist varem kogutud aruannetest, majandusaasta aruannetest, Maksu- ja Tolliameti deklaratsioonidest vms andmetest.

- Aruandekohustuse teavitamiseks ja aruande esitamise meeldetuletamiseks saadab Statistikaamet majandusüksustele aastas ligi 450 000 e-kirja. Selle tulemusel laekub tähtajaks pool aruannetest ja kogumisperioodi lõpuks veel 25% aruannetest. Kogumise lõpuks jääb esitamata ligi 25% aruannetest.
- 75% aruannetest esitavad majandusüksused elektroonilise andmeedastuskanali eSTAT kaudu. Ülejäänud 25% aruannete puhul esitatakse neist pool e-postiga või muude lahendustega ning pool paberil.
- Keskmiselt logib päeva jooksul eSTATi 800 andmeesitajat, suurte valimitega aruannete esitamistähtaja läheduses kuni 2000 andmeesitajat.
- Andmeesitajad saavad abi saamiseks pöörduda Statistikaameti klienditoe poole. Aastas vastab klienditugi ligi 65 000 kõnele ja kirjale, igas tööpäevas keskmiselt 250-le. Kõige rohkem vajavad kliendid tuge veebruaris, kui päevas on üle 500 kliendikontakti.
- Ligi 65% uuringusse sattunud isikutest vastab küsimustikele. Enamasti vastatakse silmast silma küsitlusele, tehakse ka telefoniküsitlusi, mõnele uuringule on võimalik vastata veebis.
- Aruannetega kogutakse ligikaudu 132 000 muutujat, 80% majandusüksuste uuringutega ja 20% isiku-uuringutega.
- Majandusüksuste aruannete koostamiseks ja esitamiseks kulub andmeesitajatel aastas kokku 43 000 tööpäeva, mis aasta tööpäevi arvestades tähendab 170 täistööajaga inimest.
- Andmete kogumisele ja töötlemisele kulutatud ressurss on Statistikaametis aasta-aastalt vähenenud, sellega tegeleb täistööajaga ligi 100 töötajat. Iga aruande ja küsimustiku andmete kogumisele ja töötlemisele kulub Statistikaametis keskmiselt 2 tundi.

Statistika levitamine

Kogu Statistikaameti avaldatav info on statistikahuvilistele tasuta kättesaadav ameti veebilehel www.stat.ee. Veebilehe külastajate arv on aasta-aastalt suurenenud. Keskmise külastajate arv aastas on 400 000 ja nädalas 13 000. Veebilehe külastajatest 86% on Eestist. Mobiiltelefonis või tahvelarvutis vaatab veebilehte 6% kasutajatest. Statistika andmebaasis on ligi 4000 andmetabelit, mida vaadatakse aastas üle 900 000 korra ehk ligi 2500 korda iga päev.

Aastas ilmub ligikaudu kümme statistikaväljaannet, mida saab trükisena osta või veebilehelt tasuta alla laadida. Aastas levitatakse ligi 9000 trükist ning veebilehelt laetakse väljaandeid tasuta alla üle 20 000 korra.

Statistikablogis ilmub aastas 40–60 postitust ja blogi käiakse aasta jooksul lugemas üle 106 000 korra.

2013. aastast on statistikatarbijate käsutuses statistika nutirakendus „[Eesti statistika](#)“ ja 2014. aastast [statistika kaardirakendus](#), mis pakub asukohapõhist statistikat kaartidel.

Aastas esitatakse Statistikaametile üle 3500 statistikainfo päringu (teabenõue või tellimustöö).

Toodete ja teenuste tutvustamiseks osaleb Statistikaamet seminaridel ja konverentsidel ning korraldab tarbijakoolitusi.